

עמדות מורים כלפי תרומת השימוש ברשתות החברתיות לתהליכי הוראה ולמידה (פוסטר)

תמי זייפרט
מכללת סמינר הקיבוצים
tami.seifert@smkb.ac.il

נטעלי שפילמן קרפל
מכללת סמינר הקיבוצים
shnetali@gmail.com

Teachers' Attitudes Concerning the Contribution of the Use of Social Networks for Teaching and Learning Processes (poster)

Netali Shpilman Karpel
Kibbutzim College of
Education
shnetali@gmail.com

Tami Seifert
Kibbutzim College of
Education
tami.seifert@smkb.ac.il

Abstract

The research investigated the correlation between teachers' participation in social networks and their attitudes concerning the contribution of social networks' use to teaching and learning processes. The research population included 201 teachers from elementary and high schools throughout Israel. Data was derived from an online questionnaire on teachers' level of activities on social networks, frequency of their networks' use, the networks' social characteristics, attitudes concerning the contribution of use of social and professional networks for teaching-learning.

Findings show that teachers who used the social networks more were more willing to use them as a tool to promote teaching and learning processes and viewed the contribution of the social networks as a tool to promote teaching and learning more positively. These teachers testified that participating in social networks contributed to their professional development, searching for online materials, using them in the classroom, editing them and sharing their own materials. Like previous studies, this research reinforces the claim that a strong interpersonal relationship formed in professional communities, leads to strong commitment between the different participants and greater amenability for mutual assistance. Thus, if the teacher forms more social connections on the networks, they are more active in the professional community, contribute more and receive a larger contribution to their teaching. It is therefore recommended to encourage teachers' use of social networks in institutional courses and as part of teachers' training process.

Keywords: Interaction, professional development, professional community, social networks, sharing.

תקציר

מתחילת שנות ה-90, הוקדשה תשומת לב רבה לנושא הלמידה הבלתי פורמלית בקהילות למידה מקצועיות וקהילות מעשה (Siemens, 2005; Wenger, McDermott & Snyder, 2002). קיימות רמות השתתפות שונות ברשת החברתית: השתתפות שקטה המבוססת על צריכת מידע, השתתפות המבוססת על תגובתיות והשתתפות המבוססת גם על פרסום (Rutherford, 2016). מרבית הרשתות המקצועיות בימינו הינן מקוונות (Lantz-Andersson, Lundin &)

Selwyn, 2018) ופועלות במרחבים שונים כגון טוויטר, פייסבוק, אינסטגרם, ובלוגים (Prestridge et al., 2019). בכוחה של רשת חברתית או קהילת למידה מקוונת לאנשי חינוך להגביר את התקשורת, שיתוף הפעולה והתמיכה בין המשתתפים (Yen et al., 2016; Seifert, 2019).

לשיתוף החינוכי ברשתות החברתיות תרומה בהרחבת ההון החברתי, האישי והמקצועי באמצעות פיתוח שיח ואינטראקציות חברתיות עם אנשי מקצוע, במענה לתגובות ושיתוף מחשבות, דעות או חומרי הוראה ובעידוד תהליכי חשיבה רפלקטיביים (Seifert & Bar-Tal, 2016; Trust et al., 2020). השתתפות זו מועילה למורים מבחינה רגשית, מוטיבציונית, חברתית וקוגניטיבית (Trust et al., 2016). גם התלמידים נתרמים מהעובדה שמוריהם משתתפים ברשתות אלו, וגדלים הסיכויים שיחוו למידה פעילה, מבוססת פרויקטים ויגיעו להישגים טובים יותר (Macia & Garcia,; Trust et al., 2016). יחד עם זאת, ניתן להצביע על מגמה כללית רווחת לפיה מעורבות המורים בקבוצות אלו מונעת לרוב לשם סיפוק צרכים מיידיים קצרי טווח כגון משאבים, רעיונות, ייעוץ ותמיכה, ולא מתוך מחשבה על השגת יעדים מקצועיים ארוכי טווח כגון העמקה בפרקטיקות, ניתוח אירועי הוראה וכדומה (Prestridge et al., 2019).

מחקר זה בחן את הקשר בין ההשתתפות של מורים ברשתות החברתיות לבין עמדותיהם כלפי תרומת השימוש ברשתות החברתיות לתהליכי הוראה ולמידה. במחקר השתתפו 201 מורים מבתי ספר יסודיים ועל-יסודיים מרחבי הארץ. איסוף הנתונים נעשה באמצעות שאלון מקוון אודות רמת הפעילות של מורים ברשת החברתית, תדירות השימוש, מאפייני החברים ברשתות, עמדות כלפי תרומת השימוש והשיתוף ברשתות החברתיות והמקצועיות להוראה ולמידה.

הממצאים מראים כי מורים שעשו שימוש רב יותר ברשתות החברתיות היו בעלי נכונות רבה יותר להשתמש ברשתות החברתיות ככלי לקידום תהליכי הוראה ולמידה והיו יותר חיוביים בעמדותיהם כלפי תרומת השימוש ברשתות החברתיות ככלי מקדם הוראה ולמידה. מורים אלו העידו כי פעילותם ברשת החברתית תרמה להתפתחותם המקצועית בחיפוש חומרים מקוונים, בשימוש בהם בכיתה, בעריכתם ובשיתוף חומרים אישיים.

מחקר זה בדומה למחקרים קודמים מחזק את הטענה כי בקהילות מקצועיות נוצר קשר חזק בין המשתתפים, אשר מוביל למחויבות גבוהה בין המשתתפים השונים (Macia & Garcia, 2016) ולנכונות גבוהה לעזרה הדדית (Cho, Chen & Chung, 2010). כלומר ככל שהמורה יוצר יותר קשרים חברתיים ברשתות, כך הוא פעיל יותר במסגרת הקהילות המקצועיות ותורם ונתרם מכך יותר בהוראה. המלצת המחקר הינה לעודד שימוש של מורים ברשתות החברתיות באמצעות השתלמויות מוסדיות וכחלק מתהליך ההכשרה.

מילות מפתח: אינטראקציה, התפתחות מקצועית, קהילה מקצועית, רשת חברתית, שיתוף.

מקורות

- Cho, H., Chen, M., & Chung, S. (2010). Testing an integrative theoretical model of knowledge-sharing behavior in the context of Wikipedia. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 61(6), 1198-1212.
- Lantz-Andersson, A., Peterson, L., Hillman, T., Lundin, M., & Rensfeldt, A. B. (2017). Sharing repertoires in a teacher professional Facebook group. *Learning, Culture and Social Interaction*, 100(15), 44-55.
- Macià, M., & García, I. (2016). Informal online communities and networks as a source of teacher professional development: A review. *Teaching and teacher education*, 55, 291-307.
- Prestridge, S., Tondeur, J., & Ottenbreit-Leftwich, A. T. (2019). Insights from ICT-expert teachers about the design of educational practice: The learning opportunities of social media. *Technology, Pedagogy and Education*, 28(2), 157-172.
- Rutherford, C. (2010). Facebook as a source of informal teacher professional development. *In Education*, 16(1), 60-74.
- Seifert, T. (2016). Involvement, collaboration and engagement: Social networks through a pedagogical lens. *Journal of Learning Design*, 9(2), 31-45.
- Seifert, T., & Bar-Tal, S. (2020). A professional social network as a platform for teacher educators' professional development. In *Being a Teacher Educator* (pp. 99-111). Routledge.

- Siemens, G. (2005). Connectivism: A learning theory for the digital age. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2(1), 3–10.
- Trust, T., Krutka, D. G., & Carpenter, J. P. (2016). “Together we are better”: Professional learning networks for teachers. *Computers & education*, 102, 15-34.
- Wenger, E., McDermott, R., & Snyder, W. (2002). *Cultivating communities of practice*. Boston: Harvard Business School Press.
- Yen, C., Bozkurt, A., Tu, C., Sujo-Montes, L., Rodas, C., Harati, H., & Lockwood, A. (2018). A predictive study of students’ self-regulated learning skills and their roles in the social network interaction of online discussion board. *Journal of Educational Technology Development and Exchange*, 11(1). doi:10.18785/jetde.0901.03